Leist 1 Jan 1948

Beste Henk. Dank voor je schrijven en gelukwens. Het is inderdaad goed, dat we op deze wijze weer eens wat van elkaar horen. Ik had niet vermoed, dat je in zodanige moeilijkheden zou zitten. Het Betuft twee zijden van je leven; maar ze hebben zeker met elkaar te maken. Waren de belevenissen en de arbeidsvreugde zoals de oorlog minder neerdrukkend, meer opwekkend geweest, dan zou je zeker met dezelfde joyeuse opgewektheid als vroeger met je kinderschaar omspringen; ik merk aan mezelf hoe een stille kleurdelig van machteloon gevoelen je inwendig, mismoedig maakt en je dan in de zorgeloze onwetende drukte van de anderen moeilijk kunt meeleven. En omgekeerd, met het ouder worden, wordt de schoolmeesterstaak te zwaarder, knaagt aan je, en benemt de kracht voor ander werk, waarin je anders een gerwezdoening van eigen bestaan zou vinden. Ik kan me zoo goed voorstellen, dat je leu lent van de schoolmeestery, en hoe jammer het is, dat je niet bij tijds naar een ander bruikbaar baantje er uitgelopen bent. Maar ik meende dat je tegenwoordig nog altijd op eigen verzoek gepensioneerd kunt worden bij 60 jaar. Of zijn daar financiële of medische (keurings) moeilijkheden aan verbonden? D.w.z. krijg je dan niet je volle pensioen? Dat je nu zoekt naar een ander baantje dat wat kan opleveren lijkt me heel verstandig. En in de industrie betalen ze meestal beter dan bij bibliotheken of sociëteit. (Den Boer Scheltema hoorde ik dat haar bedrijf veel met geldelijke moeilijkheden heeft te kampen; vroeger bezaten ze veel van de verzekering maatschappij van de Lieme; maar die is dood.) Ik hoop dus, dat je daarin wat succes zult hebben.

Dat je niet veel lust voelt om nog eens opnieuw te schrijven, wat je al eens schreef, kan ik begrijpen. Gaat mij ook enigszins zoo; als ze me vragen om een artikel, in mijn eerste jeugdachtig; dat heb ik immers al eens behandeld? Dus waarom nu nog eens? Maar ik denk toch nog wel eens een artikeltje met een beetje schrijverijdelheid in elkaar te zetten. Maar je hebt welhet gevoel

dat je voor lege banken staat te spreken. Inderdaad, maar mette gedachte er bij: er kunnen een paar over zijn bij wijze het maal. En ik zie elke keer en elk jaar dat het uitblijft, als een bewijs hoe moeilijk het is, dus hoeveel dieper en groter de innerlijke omwenteling moet zijn, hoeveel aparte beel-stappen er voor nodig zullen zijn. Maar het Franse gevaar ligt het alsof ze tot maar actie elkaar in staat zijn als ruiste, achter lewonde baren aan. Maar wat het zo werkelijk in Frankrijk? Ik zou willen dat je al dat Franse materiaal eens op je gemak doorlas, het door je kop laat gaan, en er een samenvatting, groot of klein uit destilleert, waar we wat aan hebben, omdat het de waarheid laat zien dat het je bij vroegere lezingen ook vaak zo niet bekend geklaard (in de oude T'E, later ook nog wel, mening). Ik kan dat niet, maar wil er later graag wat over horen.

Matisse doet je de groet. Hij denkt in April hierheen te komen, vooral naar Duitsland, wat nu schijnt te kunnen. Voorts gaat hij Simon philonof enkel Grieks uit. Hij verwacht niets van de Amer. arbeid; maar hij blijft toch volhouden en doorwerken; alleenlijk hij zijn geld voor een nieuwe bijdrage.

Wij zijn allen tesamen als een oude garde die wat probeert om voor te bereiden; maar eerst na ons komt de nieuwe strijd. Voor mij persoonlijk is het teleurstellend, als je als in een woestijn wat probeert te zeggen; maar daarom kunnen het toch wel! en wat wij nu zeggen, kan misschien zelfs iets meehelpen. Wat wij meer wilden, leren we nu wel af; houden alleen over waar ook achteraf blijkt zedelijk te zijn gewerkt. Daarmee doen we het

Hierbij te wensen voor het nieuwe jaar

Je Antoon